

TABLICE GIMNAZJALISTY
JĘZYK ANGIELSKI

Opracowanie tablic:

Joanna Bogusławska, Anna Laskowska, Kaja Mikoszevska

Redaktor serii: **Marek Jannasz**

Ilustracje: **Magdalena Wójcik**

Projekt okładki: **Teresa Chylińska-Kur, KurkaStudio**

Projekt makiety i opracowanie graficzne: **Kaja Mikoszevska**

Tablice opracowano z wykorzystaniem materiałów z książki „Język angielski dla gimnazjalisty. Gramatyka” autorstwa mgr Joanny Bogusławskiej i mgr Agaty Mioduszevskiej, konsultacja: dr Alisa Mitchel-Masiejczyk, Wydawnictwo Lingo, Warszawa 2016 r.

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp. j., Warszawa 2016

www.gimtestOK.pl

ISBN: 978-83-7892-375-6

ISBN wydania elektronicznego: 978-83-7892-477-7

Skład i łamanie: Kaja Mikoszevska

Drodzy Gimnazjaliści!

Jeśli czeka Was klasówka, test bądź egzamin gimnazjalny i nie pamiętacie wszystkich niuansów angielskiej gramatyki, wygodne i przejrzyste tablice pomogą wam uporządkować wiedzę i zrobić szybką powtórkę. Zawierają one wszystkie istotne zagadnienia w pigułce, dzięki czemu będziecie mogli w szybki i prosty sposób przypomnieć i utrwalić sobie najważniejsze informacje.

Zależało nam na tym, aby nauka z naszej książki była nie tylko pożyteczna, ale także przyjemna – zadbałszy zarówno o dobór tematów, jak i o nowoczesny układ graficzny z ilustracjami.

Wierzymy, że „Tablice gimnazjalisty” z serii OldSchool przydadzą się Wam na każdym etapie nauki, a także że będą dla Was skuteczną pomocą do powtórki przed egzaminem gimnazjalnym z angielskiego.

Z życzeniami powodzenia
autorzy i redaktorzy Lingo

Część 1. Czasy 7

Czasy	8
Present Simple	9
Present Continuous	13
Past Simple	15
Forma „used to”	17
Past Continuous	18
Present Perfect	20
Past Perfect	22
Future Forms – formy przyszłe	23
Will (Future Simple)	23
Going to	24
Present Continuous	24
Present Simple	25
Porównanie czasów	26

Część 2. Czasowniki 31

Formy czasowników	32
Infinitive vs. Gerund	33
Czasowniki modalne	38
Podział czasowników modalnych ze względu na kontekst	40
Formy „have” i „has got”	44
Czasowniki nieregularne	45

Część 3. Mowa zależna i strona bierna 51

Mowa zależna	52
Strona bierna	56

Część 4. Okresy warunkowe 57

Zerowy okres warunkowy	59
Pierwszy okres warunkowy	59
Drugi okres warunkowy	60
Trzeci okres warunkowy	60

Część 5. Przedimki **61**

Przedimki nieokreślone 63

Przedimki określone 64

Przedimek zerowy 67

Część 6. Rzeczowniki **71**

Rzeczowniki policzalne 73

Rzeczowniki niepoliczalne 74

Dopełniacz saksoński 75

Część 7. Zaimki **77**

Zaimki nieokreślone 82

Część 8. Przymiotniki **85****Część 9. Przysłówki** **89****Część 10. Liczebniki** **93**

Zastosowanie liczebników z przykładami 97

Część 11. Przyimki **99**

Przyimki czasu 100

Przyimki miejsca 104

Przyimki ruchu 106

Przyimek przyczyny 108

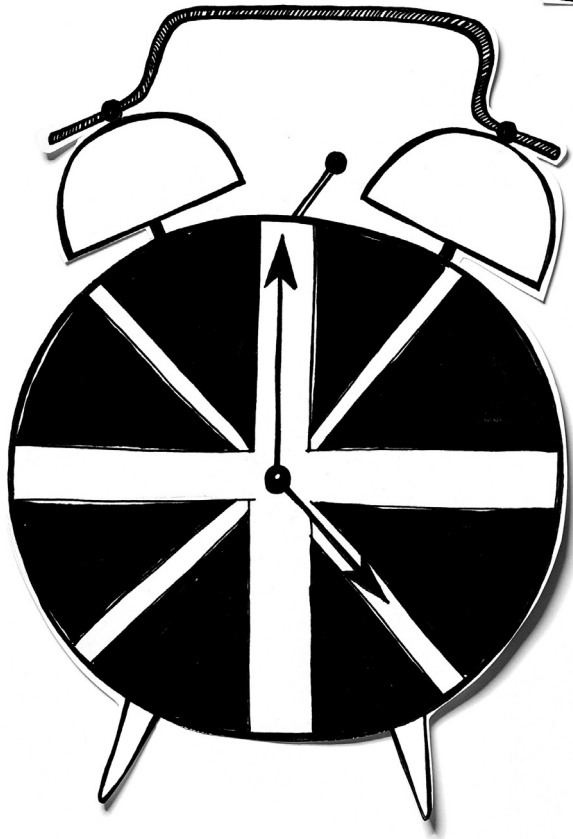
Przyimki sposobu 108

Wyrażenia przyimkowe 109

Część 12. Spójniki **133****Dodatek 1. Czasowniki frazowe** **137****Dodatek 2. Czasowniki nieregularne** **147**

CZĘŚĆ 1.

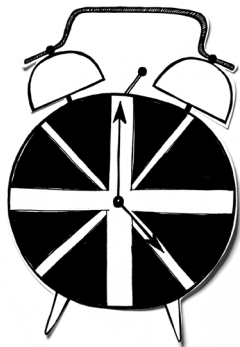
czas

Czasy

♦ W tej części omówione zostaną:

RODZAJE CZASÓW	
teraźniejsze	<ul style="list-style-type: none"> • Present Simple • Present Continuous
przeszłe	<ul style="list-style-type: none"> • Past Simple • Forma „used to” • Past Continuous
perfect	<ul style="list-style-type: none"> • Present Perfect • Past Perfect
formy przyszłe	<ul style="list-style-type: none"> • Future Simple • Going to • Present Continuous • Present Simple

Present Simple

BUDOWA CZASU PRESENT SIMPLE

OSOBA + CZASOWNIK + RESZTA ZDANIA

I go to school in Gdynia. – *Chodzę do szkoły w Gdyni.*

PRESENT SIMPLE W TRZECIEJ OSOBIE LICZBY POJEDYNCZEJ

OSOBA (he, she, it) + CZASOWNIK + KOŃCÓWKA „S” + RESZTA ZDANIA

Tom goes to school in Gdynia. – *Tom chodzi do szkoły w Gdyni.*

KONSTRUKCJA ZDANIA PRZECZĄCEGO W PRESENT SIMPLE

OSOBA + **DO NOT / DOES NOT** + CZASOWNIK + RESZTA ZDANIA

He doesn't go to school in Gdynia. – *On nie chodzi do szkoły w Gdyni.*

TWORZENIE FORMY DLA 3. OSOBY LICZBY POJEDYNCZEJ

ZASADA	PRZYKŁAD
dla trzeciej osoby liczby pojedynczej (he/she/it) dodajemy „s” na końcu czasownika • uwaga na czasowniki have, go i do	<ul style="list-style-type: none"> • have → has • go → goes • do → does
gdy czasownik kończy się na „y” i jeżeli przed „y” występuje spółgłoska, „y” zamienia się na „-ies”	<ul style="list-style-type: none"> • cry → cries • try → tries
gdy czasownik kończy się na „y” i jeżeli przed „y” występuje samogłoska, dodajemy „s” do czasownika	<ul style="list-style-type: none"> • buy → buys
jeżeli czasownik kończy się na „sh”, „s” lub „ch”, oprócz „s” dodajemy „e”	<ul style="list-style-type: none"> • wash → washes • watch → watches • pass → passes
przy użyciu does lub doesn't znika „s”	<ul style="list-style-type: none"> • it stings → it doesn't sting → it does sting

KONSTRUKCJA PYTANIA W PRESENT SIMPLE				
S	O	P	O	T
Słówko pytające: what, when, where, why, how much, how many, how long	Operator: do (I, you, we, they) does (he, she, it)	Podmiot (osoba): I, you, we, they, he, she, it	Orzeczenie (czasownik)	Reszta zdania
Where	Do	You	work?	
How	does	he	spend	weekends?
	Do	you	listen	to music?
	Do	Tom and Lisa	learn	Spanish?

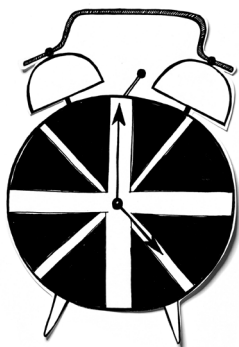
JEŻELI W ZDANIU WYSTĘPUJE CZASOWNIK TO BE (AM, IS, ARE)	
ZASADA	PRZYKŁAD
pytania tworzymy przez inwersję	Who are you? Are you a footballer? – Kim jesteś? Czy jesteś piłkarzem?
przeczenia tworzymy przez dodanie not do czasownika to be	No, I'm not, I'm a student. – Nie, nie jestem, jestem studentem.
słowa charakterystyczne (określenia częstotliwości) dla czasu Present Simple stawiamy za tym czasownikiem	I am always late to school. – Zawsze spóźniam się do szkoły.

- ◆ Jeżeli w danym zdaniu użyjemy innego czasownika niż **to be**, słowa charakterystyczne dla czasu Present Simple stawiamy przed tym czasownikiem, zaraz po osobie. Przykład: I **always** come late to school.

ZASTOSOWANIE CZASU PRESENT SIMPLE

SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności stałe	He watches Naruto. – <i>On ogląda Naruto.</i>
czynności powtarzane regularnie	He takes the train to school every morning. – <i>On codziennie rano jeździ pociągiem do szkoły.</i>
prawa natury	The sun sets in the west. – <i>Słońce zachodzi na zachodzie.</i>
rozkłady jazdy	The plane from Brussels arrives at 8:30. – <i>Samolot z Brukseli przylatuje o 8.30.</i>
komentarze sportowe, recenzje filmowe, narracja	Peterson overtakes Williams and wins the race. – <i>Peterson wyprzedza Williamsa i wygrywa wyścig.</i>
komentarz sportowy/ recenzje filmowe	Mike Dalton plays the part of Macbeth. – <i>Mike Dalton gra rolę Makbeta.</i>
recenzja	We see the main character as he wants to plan his trip. He doesn't know where to go, he only knows he wants to travel far. – <i>Widzimy głównego bohatera, gdy chce zaplanować swoją podróż. Nie wie, dokąd pojechać, wie tylko, że chce pojechać daleko.</i>
recenzja/narracja	I see him and tell him „hi”, he looks at me, but pretends he doesn't see me. Unbelievable! – <i>Widzę go i mówię „cześć”, patrzy na mnie, ale udaje, że mnie nie widzi. Niebywałe!</i>
instrukcje	First you wash the chicken. Then you fill it with mushrooms and you put it in the oven. – <i>Najpierw wymyj kurczaka. Następnie wypełnij go grzybami i włóż do piekarnika.</i>
nagłówki gazet	20 people win money in a lottery. – <i>20 osób wygrywa pieniądze w loterii.</i>

- ◆ Czasu Present Simple używamy z następującymi wyrazami: **usually, often, always, sometimes, never, every... (day, month, etc.), in the morning, afternoon, evening, at night, at the weekend, on Mondays**, etc.
- ◆ Dłuższe określenia, typu np.: **every day**, stosowane są albo na samym początku, albo na końcu zdań twierdzących (wyjątkiem jest **hardly ever**).

Present Continuous

BUDOWA CZASU PRESENT CONTINUOUS

OSOBA + **TO BE** (*być*) + CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ

PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy przez inwersję czasownika to be	tworzymy przez dodanie not do czasownika to be
What are you doing? I'm washing the dishes now. – <i>Co robisz? Myję teraz naczyńia.</i>	I'm not listening to the radio now. – <i>Nie słucham teraz radia.</i>

- ◆ Charakterystyczne słowa i określenia, z którymi występuje Present Continuous: **now, at the moment, at present, these days, still, nowadays, as** (osoba) **speak**.

TWORZENIE FORMY CIĄGŁEJ CZASOWNIKA

ZASADA	PRZYKŁAD
jeśli czasownik zakończony jest spółgłoską → dodajemy -ing	• work + ing → working
jeśli w czasowniku jednosylabowym przedostatnia jest spółgłoska → dopisujemy tylko -ing	• help → helping
jeśli czasownik kończy się na „-e” → znika „e”	• take + ing → taking
jeśli czasownik kończy się na „-ie” → zamieniamy „-ie” na „-ying”	• die → dying
nie ma znaczenia, czy przed „-y” stoi spółgłoska czy samogłoska → dodajemy -ing	• play → playing • cry → crying
jeśli w czasowniku jednosylabowym przedostatnia jest samogłoska → podwajamy ostatnią spółgłoskę tego czasownika	• stop → stopping • swim → swimming • put → putting

UŻYCIE CZASU PRESENT CONTINUOUS	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności dziejące się w chwili mówienia o nich	<ul style="list-style-type: none"> • She's reading a magazine now. – Ona czyta teraz magazyn. • Tom is looking for his glasses as we speak. – Podczas gdy my rozmawiamy, Tom szuka swoich okularów.
czynności, w trakcie których jesteśmy, a które nie dzieją się konkretnie w trakcie mówienia o nich	<ul style="list-style-type: none"> • My father is looking for a new job now. – Mój ojciec szuka nowej pracy. • I'm reading a new book by Agatha Rae. – Czytam nową książkę autorstwa Agathy Rae.
wyrażanie złości, irytacji wobec powtarzających się i drażniących nas sytuacji, ze słówkami: always, constantly, continually	<ul style="list-style-type: none"> • You're always losing your keys, try to remember where you put them! – Ciągłe gubisz swoje klucze, postaraj się zapamiętać, gdzie je kładziesz! • You're constantly interrupting me when I'm talking. – Ciągłe przerywasz mi, gdy mówię.
wyrażanie czynności zaplanowanych na przyszłość i podanie, na kiedy są zaplanowane	<ul style="list-style-type: none"> • I'm seeing my best friend tonight. – Widzę się z przyjaciółką dziś wieczorem. • We're going to the cinema on Monday. – W poniedziałek idziemy do kina.
sytuacje zmieniające się, dynamiczne, podlegające procesom	<ul style="list-style-type: none"> • Winter is coming, it's getting colder outside. – Nadchodzi zima, robi się zimniej na zewnątrz. • Let's go home, it's getting late. – Chodźmy do domu, robi się późno.
opisywanie obrazków i zdjęć	<ul style="list-style-type: none"> • In the picture I can see people sitting in a park, having a picnic. The man is drinking coffee and eating a sandwich, the woman is reading a book. – Na zdjęciu widzę ludzi siedzących w parku, mających piknik. Mężczyzna pije kawę i je kanapkę, kobieta czyta książkę.

Past Simple

BUDOWA CZASU PAST SIMPLE

OSOBA + CZASOWNIK W II FORMIE (LUB Z KOŃCÓWKĄ **-ED**, JEŚLI JEST REGULARNY) + OKREŚLENIE CZASU

I ate dinner two hours ago. – *Zjadłam kolację dwie godziny temu.*

- ◆ Pytanie i przeczenie tworzymy przez operator **did**, przy którym czasownik wraca do podstawowej formy.

KONSTRUKCJE Z CZASEM PAST SIMPLE

ZDANIE OZNAJMUJĄCE	PYTANIE	PRZECZENIE
I washed the floor yesterday. – <i>Wymyłam wczoraj podłogę.</i>	When did you wash the floor? – <i>Kiedy wymyłaś podłogę?</i>	I didn't wash the floor. – <i>Nie wymyłam podłogi.</i>
I ate dinner two hours ago. – <i>Zjadłam kolację dwie godziny temu.</i>	When did you eat dinner? – <i>Kiedy zjadłaś kolację?</i>	I didn't eat dinner two hours ago, I ate it half an hour ago. – <i>Nie zjadłam kolacji dwie godziny temu, zjadłam ją pół godziny temu.</i>

JEŻELI W ZDANIU WYSTĘPUJE CZASOWNIK TO BE (WAS/WERE)

PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy przez inwersję	tworzymy przez dodanie not do czasownika to be
Was he sick yesterday? – <i>Czy był wczoraj chory?</i>	Bob was not (wasn't) sick three hours ago. – <i>Bob nie był chory trzy godziny temu.</i>

KONSTRUKCJA PYTANIA W PAST SIMPLE				
S	O	P	O	T
Słowo pytające: What, when, where, why, how much, how many, how long	Operator: did	Podmiot (osoba): I, you, we, they, he, she, it	Orzeczenie (czasownik)	Reszta zdania
Where	did	you	work?	
How	did	he	spend	weekends?
	Did	you	listen	to the CD I gave you?
	Did	Tom and Lisa	learn	Spanish last year?

UŻYCIĘ CZASU PAST SIMPLE	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności, które zakończyły się w określonym momencie w przeszłości (wiemy dokładnie kiedy)	<ul style="list-style-type: none"> • They went to the cinema last month. – Oni poszli do kina w zeszłym miesiącu. • I watched TV two hours ago. – Oglądałam telewizję dwie godziny temu.
czynności, które działy się jedna po drugiej w przeszłości, kiedy coś opowiadamy	She paid the driver, then she got out of the taxi, then she answered the phone. – Ona zapłaciła taksówkarzowi, potem wysiadła z taksówki, następnie odebrała telefon.

- ♦ Czasu Past Simple używamy z określeniami takimi jak: **yesterday, then, when, last night/week/day/month/years..., some time ago, in 1997** – każdym możliwym określeniem, kiedy coś się wydarzyło.

Forma „used to”

- ◆ Formy **used to** używamy, kiedy chcemy powiedzieć o czynności, którą regularnie przez jakiś czas wykonywaliśmy w przeszłości, ale która jest już nieaktualna.

BUDOWA ZDANIA TWIERDZĄCEGO

OSOBA + **USED TO** + CZASOWNIK W FORMIE PODSTAWOWEJ

- Michał **used to** live in Gdynia, but now he lives in Kraków.
– *Michał mieszkał w Gdyni, ale teraz mieszka w Krakowie.*
- People **used to** bake cakes, but now they often buy them in bakeries.
– *Ludzie mieli w zwyczaju piec ciasta, ale teraz często je kupują.*

- ◆ Podczas tworzenia pytań i przeczeń forma **used to** zmienia się w **use to**.

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ

PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy z użyciem operatora did	tworzymy z użyciem formy didn't
Did Alan use to smoke? – <i>Czy Alan palił?</i>	Mary didn't use to drink coffee, but now she cannot live a day without it. – <i>Mary nie pijała kawy, ale teraz nie może przeżyć nawet jednego dnia bez niej.</i>

Past Continuous

BUDOWANIE ZDANIA TWIERDZĄCEGO

OSOBA + **TO BE** (**WAS** DLA I, HE, SHE, IT, **WERE** DLA WE, YOU, THEY)
+ CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

I was playing tennis. – *Grałam w tenisa.*

BUDOWA PYTANIA

TO BE + OSOBA + CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

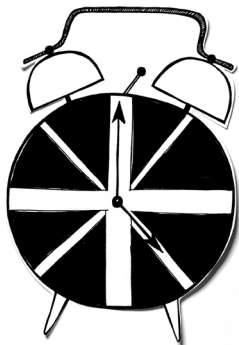
Were you playing tennis? – *Czy grałaś w tenisa?*

BUDOWA PRZECZENIA

OSOBA + **TO BE NOT** + CZASOWNIK Z KOŃCÓWKĄ **-ING**

I wasn't playing tennis. – *Nie grałam w tenisa.*

- ◆ Charakterystyczne słowa, z którymi występuje Past Continuous: **while**, **when**, **as**.

◆ Czas Past Continuous to czas niedokonany.

UŻYCIE CZASU PAST CONTINUOUS	
SYTUACJA	PRZYKŁAD
czynności niezakończone, będące w trakcie dziania się	<p>I was having dinner. – <i>Jadłem obiad.</i> (czas Past Continuous, czas niedokonany, czynność niezakończona)</p> <p>porównaj:</p> <p>I had dinner. – <i>Zjadłem obiad.</i> (czas Past Simple, czas dokonany, czynność zakończona)</p>
czynności, które były w trakcie, działy się w przeszłości	<p>We were watching a film between 4 and 6 pm. – <i>Oglądaliśmy filmy między 16.00 a 18.00.</i></p>
dłuższa czynność, która została przerwana przez to, co opisuje Past Simple	<ul style="list-style-type: none"> • He was walking down the street when his friend called him. – <i>Szedł ulicą, kiedy zadzwonił do niego przyjaciel.</i> • She was taking a shower when her phone rang. – <i>Brata prysznic, gdy jej telefon zadzwonił.</i>

Present Perfect

BUDOWANIE ZDANIA TWIERDZĄCEGO

OSOBA + **HAVE/HAS** (**HAS** DLA HE/SHE/IT) + TRZECIA FORMA CZASOWNIKA (PAST PARTICIPLE) LUB CZASOWNIK REGULARNY Z KOŃCÓWKĄ **-ED**

- I have cleaned the flat. – *Sprzątnęłam mieszkanie.*
- Ben has broken his leg. – *Ben złamał nogę.*

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ

PYTANIA	PRZECZENIA
tworzymy przez inwersję have/has (jest to forma czasownika to be w czasie Present Perfect) i osoby	tworzymy przed dodanie not do have/has
Have you ever eaten such delicious strawberries? – <i>Czy kiedykolwiek jadłeś takie pyszne truskawki?</i>	I have never eaten such delicious strawberries. – <i>Nigdy nie jadłam pyszniejszych truskawek.</i>

- ◆ Charakterystyczne słówka z Present Perfect: **just, already, yet, recently, since, for, lately, ever, never, so far**. Słówka te stosujemy po **have/has**.
- ◆ **So far** używamy na końcu zdań. **Yet** – stosujemy zawsze na końcu i tylko w zdaniach przeczących oraz w pytaniach.

RÓŻNICE POMIĘDZY FOR I SINCE

FOR	SINCE
używamy, kiedy chcemy zaznaczyć, że coś dzieje się od jakiegoś czasu	używamy, kiedy chcemy określić konkretny moment w czasie, kiedy coś się zaczęło
for = okres	since = konkretny moment, może być to konkretny dzień, godzina, święto itp.

UŻYCIE CZASU PRESENT PERFECT

ZASADA	PRZYKŁAD
czynność bądź sytuacja, które zaczęły się w przeszłości i trwają do chwili obecnej, zwłaszcza ze słówkami for i since	<ul style="list-style-type: none"> • Rachel has had her dog for three years. – Rachel ma psa od trzech lat (zaczęła go mieć trzy lata temu i ma go do teraz) • Mark has known Betty since 1995. They have known each other for almost twenty years. – Mark zna Betty od 1995 roku. Znają się od prawie dwudziestu lat.
czynność, która zakończyła się, ale nie wiemy kiedy – chcemy jedynie wyrazić fakt, że miała miejsce	<ul style="list-style-type: none"> • She has just washed her hair. – Ona dopiero co umyła włosy. • Jack's dad has bought a sailing boat. – Ojciec Jacka kupił żaglówkę.
pytanie o doświadczenie danej osoby – czy kiedykolwiek coś zrobiła lub miała z czymś do czynienia (konstrukcja have you ever...?)	<ul style="list-style-type: none"> • Have you ever seen a solar eclipse? – Czy widziałeś kiedykolwiek zaćmienie słońca? No, I have never seen a solar eclipse yet. – Nie, jeszcze nigdy nie widziałem zaćmienia słońca. • Have you ever been to Canada? Yes, I have. – Czy byłeś kiedykolwiek w Kanadzie? Tak, byłem.
kiedy w zdaniu występuje słowo since , przyjmuje się, że część zdania przed since jest w Present Perfect, a za since – w Past Simple	<ul style="list-style-type: none"> • I have known her since she started learning here. – Znam ją, od kiedy zaczęła tu się uczyć. • Max hasn't seen Maggie since she left school. – Max nie widział Maggie, odkąd skończyła szkołę.

- ◆ W Present Perfect liczy się sam fakt, że czynność miała miejsce, a nie kiedy. Jest to podstawowa różnica między tym czasem a Past Simple, w którym zawsze wiemy, kiedy dokładnie coś się zakończyło.

Past Perfect

BUDOWANIE ZDANIA TWIERDZĄCEGO

OSOBA + **HAD** (DLA KAŻDEJ OSOBY) + III FORMA CZASOWNIKA (PAST PARTICIPLE)

LUB, PRZY REGULARNYCH CZASOWNIKACH, FORMA Z KOŃCÓWKĄ **-ED**

Once he had fixed the old chair, it looked like new.

– *Gdy naprawił stare krzesło, wyglądało jak nowe.*

TWORZENIE PYTAŃ I PRZECZEŃ

PYTANIA

tworzymy przez inwersję czasownika **to be** (w przypadku Past Perfect ma on postać **had**)

Had he already fixed the old chair?
– *Czy on naprawił już stare krzesło?*

PRZECZENIA

tworzymy, dodając **not** do **had**

He hadn't fixed the old chair yet, so it still looks bad. – *On nie naprawił jeszcze starego krzesła, dlatego ciągle wygląda ono źle.*

UŻYCIE CZASU PAST PERFECT

SYTUACJA

Past Perfect występuje zawsze w parze z czasem Past Simple – określa czynność, która wydarzyła się bądź została wykonana czy miała miejsce bezpośrednio przed tą, którą opisuje Past Simple

PRZYKŁAD

- She had finished work when she met her friends. – *Ona skończyła już pracę, kiedy spotkała przyjaciół.*
- When I came back they all had already eaten dinner. – *Kiedy przyszedłem, oni już skończyli jeść obiad.*

- ♦ Słówkami, z którymi często pojawia się Past Perfect, są: **before, after, already, just, for, once, till/until, when, by, by the time, never.**

Future Forms – formy przyszłe

Will (Future Simple)

BUDOWA FORMY WILL

zdanie twierdzące	OSOBA + WILL + RESZTA ZDANIA
pytanie	INWERSJA: WILL + OSOBA + RESZTA ZDANIA
przeczenie	OSOBA + WILL NOT (WON'T) + RESZTA ZDANIA

UŻYCIE FORMY WILL

SYTUACJA	PRZYKŁAD
spontanicznie podjęte decyzje związane z przyszłością	<ul style="list-style-type: none"> • If you're hungry, I'll make you a sandwich. – Jeśli jesteś głodna, zrobię ci kanapkę. • Someone's knocking! – I'll open the door! – Ktoś puka. – Otworzę drzwi.
wyrażenie subiektywnych przewidywań na przyszłość, niepoparte dowodami, tylko tym, co nam się wydaje ¹	I think people in the future will work less, robots will work for them. – Myślę, że ludzie będą mniej pracować w przyszłości, roboty będą za nich pracować.
prośba	Will you help me with this exercise, please? – Pomożesz mi z tym zadaniem?
groźba	If you tell the parents, I'll beat you. – Jeśli powiesz rodzicom, spuszczę ci lanie.
ostrzeżenie	You will get hurt if you touch the cord. – Zrobisz sobie krzywdę, jeśli dotkniesz przedłużacza.
obietnica	I promise I will find your brother. – Obiecuję, że znajdę twojego brata.

¹ Czas ten pojawia się w tym kontekście najczęściej z wyrazami: **think, believe, be afraid, be sure** i przysłówkami: **probably, perhaps, certainly, surely**.

Going to

BUDOWA FORMY GOING TO

zdanie twierdzące	OSOBA + TO BE + GOING TO (DLA WSZYSTKICH OSÓB) + RESZTA ZDANIA
pytanie	PYTANIE: TO BE + OSOBA + GOING TO (DLA WSZYSTKICH OSÓB) + RESZTA ZDANIA
przeczenie	PRZECZENIE: OSOBA + TO BE + NOT + GOING TO (DLA WSZYSTKICH OSÓB)

UŻYCIE FORMY GOING TO

SYTUACJA	PRZYKŁAD
realne plany, zamiary	Martha and Jack are going to Greece for holidays. – <i>Martha i Jack jadą na wakacje do Grecji.</i>
ambicje na przyszłość	I'm going to become a famous singer one day. – <i>Pewnego dnia zostanę sławnym piosenkarzem.</i>
wyrażanie obiektywnych przewidywań na przyszłość, popartych dowodami (tym, co widzimy)	It's going to rain, look at the sky! – <i>Będzie padać, spójrz na niebo!</i>

Present Continuous

UŻYCIE PRESENT CONTINUOUS JAKO FORMY PRZYSZŁEJ

SYTUACJA	PRZYKŁAD
wyrażenie planów i zamiarów; aby rozróżnić formę czasu Present Continuous teraźniejszą od przyszłej, do przyszłej zawsze musi być dodany czas, kiedy coś ma się wydarzyć	<ul style="list-style-type: none"> I'm seeing my friends. – <i>Widzę się z przyjaciółmi. (teraz)</i> I'm seeing my friends on Friday. – <i>Widzę się z przyjaciółmi w piątek.</i>

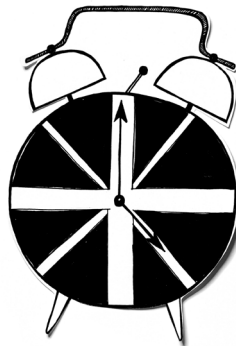
Present Simple

UŻYCIE PRESENT SIMPLE JAKO FORMY PRZYSZŁEJ

SYTUACJA	PRZYKŁAD
w kontekście rozkładów jazdy, lotów itp.; zawsze trzeba podać informację, jaką dany samolot, pociąg lub autobus ma godzinę odjazdu lub przyjazdu	The train leaves at 4 pm. – Pociąg odjeżdża o 16.00.

- ◆ Po słowach i wyrażeniach: **as soon as, before, until, when** oraz **if** nie używamy **will**, tylko Present Simple dla wyrażenia przyszłości.

ZDANIE BŁĘDNE	ZDANIE POPRAWNE
<i>As soon as I will get home, I will call you.</i> – Zadzwońię do ciebie, jak tylko dotrę do domu.	<i>As soon as I get home, I will call you.</i> – Zadzwonię do ciebie, jak tylko dotrę do domu.

Porównanie czasów

Present Simple i Present Continuous

	PRESENT SIMPLE	PRESENT CONTINUOUS
określa	czynności rutynowe, wykonywane codziennie, powtarzalne	czynności w chwili ich wykonywania, niemające nic wspólnego z rutyną, dziejące się w momencie mówienia o nich
przykład	<ul style="list-style-type: none"> • He works in a factory. – <i>On pracuje w fabryce.</i> • Sandra spends Christmas with her parents every year. – <i>Sandra spędza co roku święta Bożego Narodzenia z rodzicami.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • He is writing a letter. – <i>On pisze list.</i> • They are doing shopping at the moment. – <i>Oni robią teraz zakupy.</i>
charakterystyczne zwroty	every day, every month, usually, sometimes, hardly every, from time	now, at the moment, as (osoba) speak, at present, nowadays
zdania twierdzące	osoba + czasownik (w 3. osobie liczby pojedynczej z końcówką „-s”), reszta zdania	osoba + to be + czasownik z końcówką -ing , taki sam dla wszystkich osób
zdania pytające	do/does (przy does znika „-s” z trzeciej osoby liczby pojedynczej), schemat sopocki	inwersja czasownika to be , wszystkie czasowniki mają taką samą formę -ing dla wszystkich osób
zdania przeczące	don't/doesn't (przy doesn't znika „-s” z trzeciej osoby liczby pojedynczej)	dodajemy not do czasownika to be , wszystkie czasowniki mają taką samą formę -ing dla wszystkich osób

Past Simple i Past Continuous

	PAST SIMPLE	PAST CONTINUOUS
określa	czynności, które się zakończyły, często z podaniem, kiedy miało to miejsce	czas niedokonany – oznacza to, że opisuje czynności niezakończone, będące w trakcie dziania się. Past Continuous często występuje wraz z Past Simple. W takich parach Past Continuous wyraża dłuższą czynność, która została przerwana przez to, co opisuje Past Simple
charakterystyczne zwroty	yesterday, then, when, last night/week/day/month/years..., some time ago, in 1997 (każde możliwe określeniem, kiedy coś się wydarzyło)	słowa charakterystyczne: while, when, as
zdania twierdzące	osoba + czasownik (II forma czasowników nieregularnych lub czasownik regularny z końcówką -ed), reszta zdania	osoba + to be + czasownik z końcówką -ing , taki sam dla wszystkich osób.
zdania pytające	did (czasownik wraca do formy podstawowej), schemat sopocki lub inwersja, jeżeli w zdaniu jest czasownik to be	inwersja czasownika to be , wszystkie czasowniki mają taką samą formę -ing dla wszystkich osób
zdania przeczące	didn't (czasownik wraca do formy podstawowej), wasn't/ weren't	dodajemy not do czasownika to be , wszystkie czasowniki mają taką samą formę -ing dla wszystkich osób

Past Simple i Present Perfect

	PAST SIMPLE	PRESENT PERFECT
określa	czynności, które się zakończyły, często z podaniem, kiedy miało to miejsce	to, co zaczęło się jakiś czas temu, ale trwa nadal; mówi o doświadczeniu; kładzie nacisk przede wszystkim na sam fakt czynności, zdarzenia, a nie na czas, kiedy miało/miała ono/ona miejsce (nigdy nie podajemy żadnego czasu końcowego)
charakterystyczne zwroty	yesterday, then, when, last night/week/day/month/years..., some time ago, in 1997 (każde możliwe określeniem, kiedy coś się wydarzyło)	have you ever, since, for, ever, never, yet, already, recently
zdania twierdzące	osoba + czasownik (II forma czasowników nieregularnych lub czasownik regularny z końcówką -ed), reszta zdania	osoba + have/has + III forma czasownika nieregularnego lub regularny z końcówką -ed
zdania pytające	did (czasownik wraca do formy podstawowej), schemat sopocki lub inwersja, jeżeli w zdaniu jest czasownik to be	inwersja have/has
zdania przeczące	didn't (czasownik wraca do formy podstawowej), wasn't/weren't	dodajemy not do have/has

Past Simple i Past Perfect

	PAST SIMPLE	PAST PERFECT
określa	czynności, które się zakończyły, często z podaniem, kiedy miało to miejsce	czynność, która miała miejsce, zanim stało się to, co określa Past Simple, stąd nazwa czasu Past Perfect – czas zaprzeszy. Past Perfect porządkuje chronologię wydarzeń.
charakterystyczne zwroty	yesterday, then, when, last night/week/day/month/years..., some time ago, in 1997 (każde możliwe określeniem, kiedy coś się wydarzyło)	before, after, already, just, once, till, until, when, by the time
zdania twierdzące	osoba + czasownik (II forma czasowników nieregularnych lub czasownik regularny z końcówką -ed), reszta zdania	osoba + had + czasownik (III forma czasownika nieregularnego lub czasownik regularny z końcówką -ed), reszta zdania
zdania pytające	did (czasownik wraca do formy podstawowej), schemat sopocki lub inwersja, jeżeli w zdaniu jest czasownik to be	inwersja: had + osoba + czasownik (III forma czasownika nieregularnego lub czasownik regularny z końcówką -ed), reszta zdania
zdania przeczące	didn't (czasownik wraca do formy podstawowej), wasn't/ weren't	do had dodajemy not (hadn't)

